

บทบรรณาธิการ

นครชัยบุรินทร์ อีกย่างก้าวสู่ความเป็นสากลด้านการจัดการเรียนรู้แพทย์

สุรศักดิ์ บุรณตรีเวทย์

เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ผมได้รับโอกาสดีอีกครั้งในการไปเรียนรู้งานจัดการเรียนการสอนของศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลสุรินทร์ ผมประทับใจตั้งแต่เห็นรายการแล้วว่าจะได้เรียนรู้จากท่านอาจารย์วรารุณ สุมาวงศ์ ท่านอาจารย์สุรเกียรติ์ อาษานานภาพ และอาจารย์ตุ๋น รุจิรา มังคละศิริ และทีมงานจากโรงพยาบาลสุรินทร์ ตลอดจนจะได้พบกับทีมงานจากโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา และโรงพยาบาลบุรีรัมย์ ที่พบกันที่บุรีรัมย์เมื่อสองเดือนก่อน ครั้งนี้ท่านอาจารย์สุกิจ พันธุ์พิมานมาศ คณบดีสำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้นำทีมงานมาร่วมงานด้วยตัวท่านเอง (ท่านน่ารักมาก ครั้งก่อนได้ไปที่สำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ก็ได้พบท่าน) หัวเรื่องการเรียนรู้ร่วมกันวันนั้น คือ How docs think, how docs feel แต่คำโปรยก็ชวนติดตามแล้ว

เริ่มต้น check in อาจารย์แต่ละท่านมีจิตใจดี ต้องการพัฒนาตนเองเพื่อศิษย์ และเปิดเรื่องด้วยอาจารย์ชวลิต ว่าที่ผู้อำนวยการศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลสุรินทร์ในขณะนั้น (ปัจจุบันได้ขึ้นเป็นผู้อำนวยการแล้ว) หนุ่มไฟแรง เปิดประเด็น คิดอย่างไรกับการที่มีการพูดว่า นักศึกษาคิดไม่เป็น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหลากหลาย มีทั้งคิดไม่เป็นจริง บรรยายคาบไม่เอื้อให้นักศึกษาคิดและตอบ ทำที่ของอาจารย์ที่แสดงต่อนักศึกษา

จากนั้นอาจารย์ประพันธ์ (ผู้แต่ง How Experts Think คิดต่างอย่างปรมาจารย์ ทางรอดของแพทย์ในศตวรรษที่ ๒๑) ได้พูดถึงการจัดการเรียนรู้ให้นักศึกษาคิดเป็น คือ ออกแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ไม่ใช่ให้เกิดตามยถากรรม โดยทางศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลสุรินทร์ ได้จัดประสบการณ์เรียนรู้ลงในหลักสูตร และดำเนินการให้นักศึกษาได้ฝึกอย่างเป็นขั้นเป็นตอน โดยปี ๔ เรียนรู้ critical

thinking ปี ๕ เรียนรู้ clinical reasoning และปี ๖ clinical decision making การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไม่ได้เน้นเฉพาะการตัดสินใจโดยใช้ความคิดเพียงอย่างเดียว แต่ได้ผสมผสานการฟังประวัติผู้ป่วยเพื่อเข้าใจโรคและชีวิตของผู้ป่วยด้วย ท่านอาจารย์วรารุณได้พูดถึงประเด็นดังกล่าว และสรุปเรื่องระบบการเรียนการสอน ต้องประกอบด้วย ๑. ปลุกเจตคติ ๒. การสอน และ role model ๓. หล่อหลอมนักศึกษา ๔. ตรวจสอบและ feedback นักศึกษา ๕. กระตุ้นกำชับให้นักศึกษาปฏิบัติ ๖. ทดสอบ clinical reasoning ๗. ประเมิน decision making

ช่วงบ่าย อาจารย์สิรินรัตน์และทีมอาจารย์หนุ่มสาวไฟแรงนำเสนอกิจกรรม dream do done ที่ให้อาจารย์มาเล่าเรื่องสิ่งที่อาจารย์ทำได้ดีนอกเหนือจากการเป็นแพทย์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงสมดุลระหว่างครอบครัว งาน และ passion กิจกรรมนี้ นักศึกษาสะท้อนว่าได้เรียนรู้ว่าอาจารย์ตอนกลางวันทำงาน ตอนเย็นก็สามารถทำตามฝันตัวเองได้ สร้างแรงบันดาลใจให้ นักศึกษาตามหาและทำตามฝันตนเองคู่ไปกับการเรียน จากนั้นท่านอาจารย์วรารุณเล่าให้ฟังถึง dream do done ของอาจารย์ คือ การแต่งเพลง ๒๐๐ เพลง เขียนบันทึกการเดินทาง ๑๓๐ กว่าประเทศจำนวน ๑๙ เล่ม และเล่น/สอน ballet ฟู้ด รุจิรา มาเล่าเรื่องชนบทศึกษา และค่ายใจอัศจรรย์ ให้นักศึกษาได้รู้ตน รู้คน ตอนท้ายเปิด clip นักศึกษาที่พูด check out หลังจบการเรียนรู้ สร้างความสะท้อนใจด้วยปิติแก่อาจารย์ที่ฟังหลายๆ คน (หัวใจผมเต้นระทึกในช่วงเวลานี้) เป็นครั้งแรกที่อาจารย์ทางคลินิกได้เรียนรู้ว่านักศึกษาได้เรียนรู้อะไรมาบ้างแล้ว ท่านอาจารย์สุรเกียรติ์พูดถึงการเรียนรู้ และสามเหลี่ยมขับเคลื่อนงาน ท่านอาจารย์สามารถนำหลักทางศาสนาามาประยุกต์ให้เข้าใจอย่างเรียบง่าย

หลังเสร็จงานมีการนั่งคุยสรุปงาน after action review ต่อกันอีก ผมประทับใจในหลายๆ สิ่ง โดยเฉพาะความ

มุ่งเน้นของอาจารย์ในนครชัยบุรีนทร์จาก ๒ สถาบันผลิตแพทย์ คือ ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา และสำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่มาร่วมมือกันเพื่อผลิตบัณฑิตแพทย์เพื่อประชาชนในเขตนครชัยบุรีนทร์ อีกไม่นานจะเห็น workshop การทำ clinical reasoning ที่ผสมผสานทั้งด้านความคิด

ความรู้สึก ได้อย่างลงตัว ตามบริบทไทย มาตรฐานสากลแน่นอน ช่วงขากลับ ผมมีโอกาสได้เรียนรู้เรื่องราว แพทยศาสตรศึกษาจากท่านอาจารย์วรารุช และเรียนรู้เรื่อง ชีวิตและหลักความจริงพร้อมแนวปฏิบัติอันทรงคุณค่าจาก ท่านอาจารย์สุรเกียรติ ต้องขอบคุณทีมผู้จัดงานมากครับสำหรับ สิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้น